

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 снт.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 снт.

БУГАРСКЕ КЛЕВЕТЕ

Бугари су проузроковали нашу народну и државну катастрофу. Све што је стечено за последњи век, упропашћено је. Поручени су многи наши домови, опљачкано наше крваво стечено имање и богаство, упропашћени су културни споменици и тековине, а као врхунац свега тога долазе многобројна убиства и одвођење мирних грађана на заточење.

Кад су Бугари сазнали да се на Балкану понова појављује наша храбра војска, о којој су тврдили да ова више и не постоји, они су, храбрећи своју војску, говорили да ће предстојеће борбе са Србима бити осветничка клања и зато ће Срби свирепи и без милосрђа убијати, клати и уништавати све што је бугарско.

Ово је било потребно Бугарима поглавито из тога разлога, како би се њихови војници што јаче припремили за нова крвопролића и злочине које су црте иначе нераздвојни елемент њихове душе.

Насташе љути окршаји и велике ослободилачке битке. Наш војник је пошао у борбу да кроз ову види своју домовину, пошао је са вером да се бори за једну свету и узвишену идеју: да ослободи своје миле и драге. А пред собом је имао слике порушених домова, поплаћена села, опљачкан народ, силно гробље посејано по целој земљи и знао је да је све то последица и дело издајничког и мрског бугарског војника и бугарског народа!

И због тога су и сами злочинци стрепили при помисли на крваву освету коју су с правом очекивали, јер су је одавна заслужили. Али кад се почеше депршати српске тробојке на Ници, Кајмакчалану и другим историјским бојиштима, Солунским улицама су пролазили на стотине бугарских заробљеника, задобивени у великим окршајима и крвавим биткама. До сада их је око седам хиљада на броју.

То су војници који су колико до јуче пировали по нашој поробљеној о-

таџбини и који су пошли са наредбом да не штеде ни рањене ни болесне Србе, пошли су да убијају све редом, јер је то нација, која је одавна објавила да за њих у рату не важе никакви прописи, закони или људски морал. И због тога се не могу начудити од куда толико племенитости и витештва код оних, противу којих су пошли са заповешћу да не заробљавају.

Бугарски заробљеници се третирају онако, како је то одавно уобичајено код нас. Имају све што им треба, добили су рубље, одело, обуће, свакодневно топла јела, чај, кафу, два пут недељно вино; једном речју они имају у овдашњој заробљеничкој команди све много више и боље но што су икада имали у својој касарни. Према њима се поступа са највећом великодушностју и предусретљивошћу, јер је то вазда била одлика српског отменог карактера.

Али Бугари су осудили и овај наш поступак, они су, по својој старој тактици и навици, надали дреку како су Срби варвари, дивљаци, који се према бугарским војницима понашају без милосрђа. Овде ћемо навести речи Мира, лист, који ужива репутацију једног озбиљног гласила бугарског народа. Он каже у своме броју од седмог октобра:

Срби су бугарске заробљенике вазда убијали, нигде и никада их нису штедели. А како Срби, због ових врлина, добијају похвале од својих Савезника, то ће они још већма, а у својим зверским инстинктима, убијати, клати и палити...

Ми познајемо Бугаре, упознали су их и наши савезници, а проучили су их и њихови штићеници те се нећемо трудити да их демантујемо. Јер када су пре две године Народни Права публиковале, по наредби Радослављевој, читав списак људи из свију градова нове Србије, које су српске власти стрељали, јавно или тајно поубијали или на мо-

стовима обесили, узрујао се је сав поштени свет, а првенствено она лица, за која су тврдили из Софије да су већ мртви, и телеграфским протестима су осудили тај јединствени цинизам и безочност — особине, које су својствене само Бугарима, али то није њих ни најмање збунило, а још мање је руменио образ бугарског премијера, који је и после народних протеста, продужио са лажним публикацијама о српском терору....

Кад се овакви наши поступци квалификују злочинством, онда мислимо да би се са већим респектом говорило о нама, када би и ми према злочинцима употребили она средства, која с правом заслужују.

ГРЧКА ШТАМПА

„Патрис“: „Зашто се буне?“
Буне се због Румуније!

Ево како. У том погледу историја грчког германофилства и свежа је и јасна. Политика германофилска стално је непријатељска према Силама из Споразума. Али се изражава само у одређеним тренуцима. Сетите се безобразног понашања Гунарисове владе у јулу 1915. год. Како су тада Руси близи побеђивани, то је Г. Гунарис саветовао Србији да закључи засебан мир с Аустријом. Сетите се потом Скулудо Гунариса у новембру 1915. год. Како је тада Србија пропадала, то је грчка влада претила да ће разоружати Србе, а задржавала је право да то исто учини и с Французима. Сетите се, најзад, и немачке лажне офанзиве у јулу 1916. Чим су Бугари заузели Лерин, атинска олигархијска кохерија сазвала је митинге, на којима се одобравало што Бугари заузимају грчку Македонију.

А зашто се сад изнова буне?
Питајте Румунију.

Чим је наша савезница из другог балканског рата изишла из неутралности, атинска феудархија, место да се удружи с њом за заједничку акцију, почела је предсказивати њено уништење. И сад, када после тромесечне борбе Румунија попушта, атински деспотат почиње показивати зубе Споразуму!

Ето зато се стари Спасиоци изнова буне.

Само једно заборавише и тада и сада ови чудни кандидати за лудачку кошуљу. А то је, да грчко питање има нарочито место између балканских држава и Е-

вропе, и то просто с тога, што је грчка асмила толико поморска да је управо острвска (тј. да је на милост енглеске и француске флоте. Број 8224). —

Пол-Луј

Нови енглески кабинет

— Лојд Џорџ шеф владе —

Лондон, 29. нов.

Нови енглески кабинет састављен је дефинитивно овако:
Лојд Џорџ, први министар;
Лорд Керсон, преловоднак савета и дома Лордова;

Г. Хендерсон, министар без портфеја;

Лорд Милнер, министар без портфеја;

Г. Бонар Ло, министар финансија;

Г. Роберт Филеј министар без портфеја;

Сер Џорџ Каус, министар унутр. дела;

Г. Балфур, министар спољних послова;

Г. Ваатер Лоуг, министар колонија;

Лорд Дерби, министар војна;

Г. Чемберлен, министар за Индију;

Г. Алберт Стендеј, министар трговине;

Лорд Ронда, мин. трговине;

Г. Хули, министар рада;

Сер Едвард Карсон, министар марице;

Др Адисон, мин. муниције;

Лојд Роберт Цецил, министар блокаде;

Лорд Давенпорт, министар снабдевања;

Сер Јозеф Меклеј, контролор флоте;

Г. Протхеј, мин. привреде;

Др Хаз Фишер, министар просвете;

Сер Алфред Моуд, министар грађевина;

Сер Фред Кенлеј, министар за Манчестерско војводство;

Г. Алберт Илингворт, министар поште и телеграфа;

Г. Џорџ Верне, министар јавне полиције;

Сер Смес, државни тужилац;

Г. Гордон Хевард, министар правде;

Г. Мундо, минист. за Шкотску;

Г. Клајд, лорд адвокат;

Г. Морисон, држ. прокуратор за Шкотску;

Лорд Вимборн, мин. за Ирску;

Г. Дук, министар трговачке марице;

Г. Бриџ, други мин. за Ирску.

Нова влада је већ уведена у дужност. Лондонска штампа повећује опшарне коментаре новоме министарству, изражавајући своје једнодушно задовољство поводом срећног решења кризе.

ЕНГЛЕСКА И АМЕРИКА

Изјаве славног проналазача Едизона

Г. Едизон, чувени американски проналазач и директор министарства марице у Сједињеним Државама изјавио је да није потребан званичан споразум између Енглеске и Сједињених Држава за међусобну заштиту и за заштиту света

Становништво енглеских насеобина као и оно Сједињених Држава, верује у демократизам и воли га као најбољу форму владавине. Убеђене ових двају народа, да је наш много бољи говор о савезу него онај који би ми написали на парчету хартије.

Ја верујем да сваки добар америчанин признаје факат да се Енглеска и Француска боре за нас и ценим да они који не мисле тако или нису добри америчанци или су врло рђаво обавештени. Ја сам уверен да ћемо кад тад ценим за потребно и корисно да склопимо споразум са другим републиканским владама у свету ради заштите цивилизације.

Поморска надмоћност Енглеске била је врло добра ствар за Сједињене Државе. Она је за нас као и за Енглеце од неочењене вредности. Она је била корисна и целом човечанству као и нацијама које се боре против не. Ја сам сигуран да се најбољи Американци надају да га сила неће никад ослабити ни материјално ни морално. Ја сматрам да је битка код Јитланда била једна од најславнијих у навалској историји Енглеске.

ОДВОЂЕЊА ИЗ БЕЛГИЈЕ

Протест Сједињених Држава

Лондон, 29. нов.

Нота, коју је влада Сједињених Држава упутила Немачкој поводом одвођења Белгијанаца садржи ове пасусе:

»Влада Сједињених Држава сазнала је с највећим жаљењем држање немачке владе у питању одвођења једног дела цивилног становништва из Белгије с намером да га принуди на радове у Немачкој и она је принуђена, да протестује у пријатељском, али свечаном духу против ове акције, која је противна свима човечанским принципима и прописима међународног права, усвојеним и поштованим од цивилизованих народа у поступању небораца.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —
Солун, 29. новембра

У току јучерашњег дана борбе су се наставиле на завијутку Црне Реке. Авијатика је била врло активна све од Струме до Прилепа. Један је непријатељски аероплан оборен.

Француски коминике

Париз, 29. нов.

У току јучерашњег дана артиљеријска борба у области Вил Боа (северно западно од Рејмса), и на сектору Дуомона. У једном препаду на немачке ровове у шуми II Претр западно од Пон Мусона Французи су имали добре успехе. На осталом фронту није било значајних промена.

Авијатика. — На верденском фронту оборена су два немачка аероплана 26. новембра. Истог дана француски су авијатичари издржали више ваздушних борби у Шампањи. У тим борбама оборена су два немачка аероплана. Ноћу између 26.—27. новембра француски су аероплани бацали више бомби на немачке депо муниције у области северно од Вердена проузроковане су велике експлозије као и пожари. Бомбардовани су такође немачки логори код Романа.

Солунски фронт. — У току 26. новембра рђаво је време омело нападе савезничких трупа на сектору северно од Битоља. Немци и Бугари давали су ошорени отпор. Борба је нарочито била жива северно од коте 1050 где је један вис који су Руси нападали, прелазико ис руке у руку. Код села Влакларе Французи су напредовали од прилике 500 метара. На осталом фронту киша и магла омеле су операције.

Италијански коминике

Рим, 29. нов.

На фронту Трентина рђаво је време успорило активност артиљерије. Ноћу између 25. и 26. новембра један је непријатељски одред изненада напао један наш ров на сектору Боскомало, али је брзо био одбијен. У току јучерашњег дана непријатељска артиљерија је тукла наше линије од коте 144 до мора.

Док су непријатељски одреди покушавали нападе на висове коте 208 и јужно од коте 144

три друга одреда напала су наше одбранбене положаје на сектору Адрије. Одбијени су са тешким губитцима. Заробили смо многе војнике.

Енглески коминике

Лондон, 29. новембра.

Последње ноћи извршили смо успешне авијатичке подвиге истод Невил—Сен—Баст и југ истод Армантјера, уништивши заклоне митраљеза и задобивши заробљенике. Осујеђен је један непријатељски лет.

Одељена непријатељских повојера растерали смо код Фоксара и Вијента.

У току последња 24 часа артиљерија и рововске хаубице биле су веома активне на секторима Лоса, Араса и Ипра и сев. од Анкра. Јужно од Анкра непријатељ је незнатно бомбардовао мајур Муке и крајње десно крило нашег фронта.

Руски коминике

Петроград, 29. нов.

Западни фронт. — Непријатељска је артиљерија бомбардовала непрекида за време од 4 часа шуму Гукаловче.

Југо источно од Помпрјанија у области села Јувсовке, непријатељ је покушао да напредује у ретким формацијама али је био потиснут ватром наших извидача.

У области на 6 врсте западно од Цембронна, непријатељ, прелазећи у офанзиву, потиснуо је прво наше истакнуте чете, али је после он потиснут од исте чете којој је дошла као појачање друга чета. Учестани напади непријатеља на исти ефектив није био крунисан успехом.

У области Кирли Баба непријатељ прешао је у офанзиву са једном четом али је био одбијен нашом ватром из ровова.

У области села Валепутне у долини реке Тротуса непријатељ се јако одупирао нашој офанзиви Сви његови против напади остали се без успеха.

Румунски фронт. — Непријатељ је напао и потиснуо Румуне дуж друма Плоести—Мизелну. Али су Румуни извршили против напад и заузели изгубљене положаје. На фронту Дунава и у Добруци стале пушкарање.

Мине на бретонским обалама

Ерест, 29. нов.

Вице адмирал Певе, гувернер Бреста ставио је до знања бр-

дарима, да је непријатељ пустио извезан број пловних мина на бретонским обалама и да су предузете мере, да се оне покупе. Адмирал је обратио пажњу становништву, да бура може лако избацити коју од ових мина на обале и да је становништву саветовано, како да се од ових у таквом случају сачува.

ВОЈВОДА МИШИЋ
И
СРПСКИ РЕВАНШ

У „Ехо де Пари“ објавио је Шарл Стиенон један чланак о војводи Мишићу, у коме пошто је изисо укратко његову биографију наставља овако:

«Последње године г. Трумбић, посланик у далматинском сабору обраћајући се шефу Форен Офиса говорио је о Словенима, који станују на северним и источним обалама Јадранског Мора. Они су, рекао је он, у току векова дали људе способне и одважне за трговину, земљорадњу и бродарство. Мишић је један од ових. Врло скроман плав, са дубоким и јасним очима, овај син српске земље има геније командовања Он је морао преживети незаборавне моменте, када је 2. децем. 1914 год. он, скроман и сиромашни син селачки посматрао у својем логору 1600 војника, 12 официра, 6 батерија хаубица и 20 митраљеза — све то заплешено је само једнога дана гордом аустро-мађарском шефу Похореку.

Пре него што ће отети Битољ од завојевача своје отаџбине, Мишић је 1915. године добио највишу част, коју може имати је дан српски генерал. Стари краљ Петар учинио га је војводом, трећим у српској војсци.

Ономјад је десно крило француско руско српске војске задобило сјајне подвиге заузевши у п-одољивом валету висове северно од Изена, за тим ровове, који штите Грунштте. Од тада, не само да је пред Битољ која је раније бројао до 70 000 душа, повраћен под власт српске владе, већ је Мишаћ, један од славних творца ове победе наставио своје напредовање све даље на Црној Реци. Један за другим, Грунштте, Бреник, Јараток падали су у српске руке, вота 1378 пљамтеда је од наших топова 75 и сада на путу за Прилеп регулашу се стари

рачуни на штету непријатељеву».

НЕМАЧКИ ЦИНИЗАМ

«Ехо де Пари» од 26. новембра 1916. год.

Један телеграм «Волфове Агенције» саопштио је, да је Немачка живо протестовала код Грчке и свих неутралних земаља, као и код Француске и Енглеске (sic!), против повреде, која је оагнала из Грчке министре централних сила. Овај акт, вели се у ноту, учињен је са повредом међународног права.

Ова оптужба за повреду међународног права, подвела од разбојника, који су у току 28 месеца починили серију злочина, који су на њих навукли проклетство човечанства, пада заиста у згодно време.

Она се јавља у моменту, када г. Вандервелд подноси протест свету због гоњења и одвођења Белгијанаца, када папа и Алфонс III упућују протестне телеграме поводом тога, када се четари Белгијанца погубљавају ни криви ни дужни, када су 12.000 белгијских грађана силом одвучени у логор Солдау, немајући при себи ни комадић хлеба, када гувернер Белгије подиже на 50 милиона месечни данак подјармљеног белгијског становништва, када је болничка лађа «Бремер-Кеста» потопљена у Егејском мору, исто тако санитетски брод «Британик», док су лажни радиотелеграми спречавали одашиљање помоћи невиним жртвама, које су се давиле... Али, требало би више стубаца, да се објави листа злочина и бестидности, које Немци чине свакодневно.

«Треба, да покороном народу оставу само очи, да би могао плакати», написао је Бизмарк 1870. године. Жалостан ученик ценичког канцелара, кајзер верује, да ће успорити свој пад застрашавајући човечанство ужасом својих злочина. Стрпљења. Ма када дошла, неумитна и строга казна добиће.»

ШАНСЕ ПАТА

Лондон, 29. нов.

Пуковник Фелер, славни швајцарски војни критичар пише у «Тајтсу».

«Изван је сумње, да Четворни Споразум има огромна премоћства. На каква средства може

ФЕЛТОН

Григ. Хаџи-Ташковић

БЕЛГИЈСКА ЕПОПЕЈА

Ни историчар најтврђа срца неће моћи научнички хладно писати историју Србије и Белгије за време овог рата. Кад почне о њима писати, мисли ће му се претварати у осећања, догађаји у песничке слике, а реченице се изливати у стихове. Место причања излазиће песма. Место прозе, поезија. Место историје, епопеја, — или трагедија.

Ада ово песничко схватање белгијске и српске историје неће нимало помрачити нестварни, војни значај у овоме рату. Улоге Белгије и Србије у почетку рата биле су управо пресудне улоге.

Нити је ко покушао, нити ће покушати, али нити ће услети ако ко покуша да умањи њихов капитални значај. Нити на послетку макакав потоњи крупан догађај може учинити да се заборава на почетне српске и белгијске догађаје. Јер ће се увек истицати страшно, сократовско питање: шта би, било да није белгијски отпор дао вредна да се изврши мобилизација и концентрација довољних снага француске војске у почетку силног тевтонског препада? Шта би било да је Србија подлегла првом аустрајском ударцу, и да је веза са Цариградом постигнута још у

почетку рата? Да ли би и тада чувени египатски повој, и други је ан, остао само један германски блеф?

То су гола историјска факта. Али тим фактима треба додати и ореол славе који су српска и белгијска војска задобиле својим хероизмом. Ала том ореолу славе треба додати и мученички венац који српски и белгијски народ незаслужено носе. И кад се све то учини, онда ће се разумети зашто српски и белгијски народ имају у овоме рату извесне привилегије којима се они, у осталом, врло скромно служе. Међуте привилегије спада и право да о себи с извесним поносом говоре, и да не остављају да их само други хвале и химне им певају. Тим се правом користио и белгијски публицист г. Роланде Марес у чланку који је по-

светио двогодишњици битке на Изеру.

Битка на Изеру била је најтрагичнија страница у славној историји војске краља Алберта за двадесет седам месеци ратовања. То је била епопеја, највиши напор једног народа који се борво против судбине. Код Лијежа, где је неколико хиљада људи задржавало 125 000 Немца, владала је опијеност првог налета и уверење да ће се они који остају живи спојити с војском која се налазила у средини Белгије. Подржавала је у исто доба и нада на брзу помоћ од стране Француске и Енглеске. Код Амверса, ма да је владало уверење да страховито утврђени логор неће се моћи одржати пред тешком немачком артиљеријом, борило се ипак са вером у брзу освету. Јер и ако је Брисел био

пао, велики део Белгије био је још слободан. Краљевина је постојала. Отаџбина је живела. Али битка на Изеру вођена је са бесом у срцу и са душом у очајању.

Од 16. до 31. октобра 1914. решавала се судбина Белгије на обалама речице Изер Главна снага војске, пошавши из Амверса, гитла је читаве дане и ноћи по пољима фландрјским. Када је 16. октобра стигла на линију код Изера, изнурена од два и по месечне борбе и са савицима муниције у пола празни, нашла се одмах пред непријатељем. Трбало је бранити последњи део слободне белгијске земље.

Кад је стигла на Изер, белгијска је војска бројала око 80.000 људи, са 48.000 пушака, 350 топова од 75 и 24 хаубице од 150.

Немачка рачунати у сравњењу са својим противницима? Савезници Немачке су сада заморени.

Немци су принуђени на крајња средства, као одвођење Белгијанаца, уставу пољске војске, купљене у земљи чак старца и жена за ратне радове. Они то чине, јер знају, да чак кад би се рат бескрајно продужио, Савезници ће неминовно одиети победу. Просте су фразе изјаве Хинденбургове, да кад би Савезници нападали 30 година он би их могао одбављати. Немоћ Немачке изазвала је већ у душама свих Немаца страх од пораза.

Немци су најзад уверени, да се у питању резерви све шансе окрећу тешко против њих.

Пуковник Фелер завршује, да ће победа припасти зараћеној групи, која има више резерви.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Лојд Џорџ

Из Лондона телеграфшћу: „Обсервер“ пише о Лојду Џорџу: То је човек изванредне одважности и великих способности. Са његовим Дантонским особинама удружују се мудрост и дух проналазачки. Његова снага је удвојена, што је он у нашим колонијама, као и Сједињеним Државама цењен више него иједан државник нашег доба. Он нам може дати победу, и о томе нема ни трага сумње, ако му ми дамо своје одушевљење и трајну моћ.“

Споразум и Грчка.

Из Лондона телеграфшћу: Према вестима из Атине сер Франсис Елиот и г. Демидов имали су дугу аудијенцију код краља 26. новембра. Не зна се резултат ове аудијенције, али је ситуација остала непромењена. После разговора са британским и руским послаником краљ Константин позавао је к себи посланика Сједињених Држава. Држи се, да ће нови ултиматум Споразума бити предат 27. новембра.

Протест Швеђана.

Према вестима из Копенхагена, и неки шведски листови критикују оштро питање о одвођењу Белгијанаца. Г. Хјалмент Брагинкоф социјалиста пише у „Социјал Демократен“: „Одвођење Белгијанаца значи доврста повраћање ропства у XX веку.“

Атински избеглице.

Све наше избеглице које су се налазиле у Атини, после познатих тамошњих догађаја, Савезници су 24. овог месеца примили на своје бродове у Пиреју, одакле су према одлуци наше владе упућени на Крфу, где су прејуче сви здраво стигли. Било их је свега 178 лица. Наше су их власти на Крфу прихватиле и распоредиле по становима.

Одлазак посланика Споразума.

Кружи вест да ће посланици Споразума напустити Атину. Ову су вест, мање више, потврдили атински листови, јављајући да ће посланици Француске и Енглеске отпутовати из Атине данас.

Злоостављање Румуна.

Бугари су после заузећа Туртукаја велики број тамо заробљених румунских војника послали да раде пругу Прилеп-Битољ. Један наш грађанин из Битоља, који је такође радио на тој прузи а сада је овде дошао, између осталог прича и то, да су Бугари најсвреније поступали са сиротим румунским заробљеницима. Тукли су их, врећали и терали да без одмора раде, а давали су им само четврт хлеба дневно, што им је била сва храна!

Жито за Солун.

Сазнаје се да је лађа „Проконисос“, која долази из Америке и носи 3900 тона жита, упућено атинској пијаци, због блокаде приспела је у Солун. Тако исто и лађа „Елка“ приспела је из Америке у Солун.

Изјава Пјерпона Моргана.

Јављају из Њујорка, да је чувени амерички милијардер и банкар, г. Пјерпон Морган по повратку из Европе учинио следеће изјаве:

„Ја знам само једну ствар, а то је, да ће Савезници победити. То само могу поуздано тврдити.“

Упитан о финансијском стању Савезника, велики амерички финансијер рекао је:

„Желети је, да многе земље имају такву финансијску ситуацију као Енглеска и Француска.“

Председницима и деловођама општина.

Обраћа се пажња општинским председницима и деловођама, да је Министарство Финансија изда

ло наредбу, према којој ће они, који су на војним дужностима примати помоћ преко својих команди, а сви остали имају се обавезати само директно делегату Министарства Финансија ради примања одређене им помоћи.

Југословенска библиотека.

Југословенска библиотека, која на француском језику излази у Паризу издала је своју четврту свеску, која носи наслов: „Les Lettres, les Sciences les Arts Yougoslaves“. Ова мала књижица, која износи цео 24 стране садржи кратке основе развика југословенске књижевности, науке и уметности. Обрађена је нарочита пажња српској књижевности. Циљ књижице је да се Савезнички и неутрални народи упознају са књижевним и научним радом југословенских народа. Књига стаје само 0.50 франка

Читуља.

Ружа Поповић кћи г. Др. Мике Поповића помоћника чувара Народне Библиотеке преминула је у Лондону у 16 години слога млађаног живота. Г. Поповићу изјављујемо најдубље саучешће због овог превеликог губитка, а малој Ружи нека Бог подари рајско насеље.

Француске раднице у Енглеској.

Јављају из Лондона, да су Француске раднице муниције посетиле Лондон и провеле у њему недељу дана. Оне су посетиле фабрике муниције и били пријемљени у француској амбасади У њихову част приређен је доручак у Мансион Хаузу, на коме су били и Амбасадори Савезничких Земаља.

Железничка пруга Петроград-Александровск.

Из Петрограда јављају да је нова железничка пруга, која спаја Александровск са Петроградом готова.

Возови су почели, безпрекидно да саобраћају између престонице и мирманских обала.

Ратна Колекција.

Ишла је из штампе и већ се растура прва књига Ратне Колекције, под уредништвом Данила Јовановића: „Ми на Крфу“, сличне за баљење Срба на острву Крфу. Свеска прва. Од Данила Јовановића. Солун. штампарија „Млада Србија“ Влад. М. Анђелковића, 1916. Цена 2 драхеме или 280 динара. Као друга

књига дата је у штампу друга свеска „Ми на Крфу.“

Сва издања Ратне Колекције могу се добити код дуванџија у каванама „Олимпосу“ и „Кристалу.“

Папа о Француској.

Из Рима јављају: У току једне церемоније, папа је одао признање и поштовање француским прелатима нагласивши да у његовим грудима бије увек пламен дивљења за отаџбину Кловиса, Сен-Луја, Јованке од Арка. Он је додао: „Ми се радујемо, што смо појачали везе између Француске и Ватикана. Нека би Бог дао, да дође време, када ће Француска испунити Божја одређења.“ (Радио).

Циклон на Сардинији.

Пре неколико дана беснео је на острву Сардинији страховити циклон досад непознате жетине у Европи и начинио прлично штете.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан новострај —
Солун, 29. нов.
28. новембра артиљеријска акција и локалне пешајске борбе. Значајних промена нема.

Председник Думе

Петроград, 29. нов.
Г. Родзианко, који је дао оставку, поново је изабран са великом већином гласова за председника Думе. (Радио).

Изјава Бозелија

Рим, 29. нов.
На крају седнице у италијанском парламенту председник министарства је изјавио да се мир може добити само победом. Сепаратан је мир немогућ. Италија је везана за Савезнике, не само својим потписом него и моралним везама. Да би мир био вечит, треба да буде заснован на принципу народности.

Ситуација у Румунији

Париз, 29. нов.
Из Женева јављају да су Немци и Бугари ушли у Букурешт а Аустријанци у Плоести. Овај догађај вије изненадно јавно мишљење у Паризу. Он нема никаквог утцаја на војну ситуацију, јер концентрисана руска војска тек сада почиње

своје операције. У долини Тростуа она је потиснула Аустро-Немце на њихову другу линију. Да би непријатељ сачувао Букурешт он мора да онеспособи руске снаге. Неопходно је потребно мислити на нову фазу операција.

Карло код Најзера

Берн, 29. нов.
Цар Карло Франц Јозеф дуго је конференсао са Кајзером у немачкој врховној команди у присуству маршала: Луцендорфа и Хинденбурга.

Тајне седнице

Рим, 29. нов.
Италијански парламенат захтева да се држе тајне седнице.

„Тан“ о Грчкој

Париз, 29. новембра.
„Тан“ пише да краљ Константин не представља Грчку, он је слуга Немачке. Он је повредио устав, поцепао уговор који га везе за краљевину чају круну носи. Већи део грчке нације осуђује га и одваја се од њега. Грчке су се патриоте окупиле око Венизелоса који је образовао народну владу која представља Јединизам и његове традиције. У Солуну треба да велике силе буду представљене а не у престоници где су побијени марински војници сила Споразума.

Одушевљење француске омладине

Париз, 29. нов.
Младићи из класе 1918. године позвани су да се одмах уписују у њиховим општинама. Студенти и ђаци гимназија у Паризу, потписали су једну молбу у којој изјављују „сваки одложени рок позива наше класе изгледао би нам непријатан. Нека се упишају млади Французи студенти и радници поводом тога. Они мисле као и ми.“

Бура у Средоземном Мору

Париз, 29. нов.
Има већ 24 часа како влада велика бура у басену француског Средоземног Мора. Барометар се стално спушта.

француски проналазак

Париз, 29. новембра.
„Екселзиор“ јавља да се сада врши проба у француским авијатичарским логорима, са једним телефонским апаратом без жица, који дозвољава пилотима да говоре јасно у лету са својим шефовима на земљи.

Муниције је било само за једну борбу. Белгијанци су ту имали да задрже Немце само два три дана док не стигне савезничка помоћ.

Задржаше их петнаест дана! Ништа се није могло упоредити са трагичношћу њихова положаја. Дуж целе изерске линије белгијски су борбени редови страховито бомбардовани. Најзад 31. октобра пустише воде изерске, — и поплава заустави Немце. Последњи угао слободне Белгије би спасен. Пут ка Кале био је затворен за Немце. За време ове битке од 360 часова Белгијанци су имали 11.000 мртвих и 9.000 рањених.

После битке на Изеру Немци су објавили да нити има више белгијске војске нити државе белгијске. Варали су се бедно, као што се преварише у толиким другим питањима. Белгијска војска

представља данас борбену силу мистобројнију него што је била у првим данима рата.

На Изеру белгијска душа показала се у својој величини. Белгијанци су у тој великој битци добили свест о својој вредности као народ и на најдрљивији начин изразили своју вољу да живе слободни и да буду једини господари своје судбине. Војници краља Алберта, који су бранили Изер, платише својом крвљу право за њихову земљу да буде каква је пре била.

Белгијанци су достојно прославили хероје те битке, и очекују тренутак када ће, у ослобођеној Белгији, овој сестри Србијиној, цео народ моћи одати дужно поштовање онима који су за Отаџбину жртвовали своју младост и свој живот.

САОПШТЕЊА

— Никодије Марковић, редов артиљерац и Тимотије Марковић редов болничар да се јаве своје стрицу Др. Теофилу Марковићу на адресу: Ecole St. Eloi. Aix en Provence (France).

Михаилу Андрићу редову пошта бр. 999 да се јави шурак Саватије Сретеновић редов, који је дошао до Скадра, а одатле више ништа незна за њега. У исто време моли свакога ко би шта знао о њему да га извести, зашта ће му бити веома захвалан.

Јовану Л. Јовановићу, практи. (Josier Basses Alpes, Bataillon Universitaire Serbe) да се јави Милован Чолић, срески начелн. На исту адресу да се јави Љубиши Шљивићу његов брат Сретен рез. наредн.

Ппоручн. Радисаву М. Ђокићу пошта 801, да се јави рањеник Миливоје Теофиловић, поднаред или кошта о њему зна

Цветко Митровић, свештеник из Брода, Ферман Руски учитељ позивају се да представу Владивим Комесарима ради извесног саопштења.

ПОШТА

За Србију

— Стеван Шкорпић, Београд, Макензијева 12. Молим да се јавите преко Београд Новина, како је Мара са децом. Милорад.

— Петар Јовановић бравар из Јагодине извештава свога таста Блажу Цветковића каф. у Јагодини да је здраво са шурацима Илијом, Милутином и Драгомиром

Њихов оглас прочитао. Поздравља се

— Павлу М. Поповићу трг. Београд, Капетан Мишина улица бр. 14. Драги ујко, молим те јављај се чешће и извести ме дали су сви наши у Ваљеву живи и здрави као и мој син. Пошаљите ми његову слику. Да ли је она примио сто педесет круна. Поздрав свима. Мил. М. Јекић.

— Васи Аврамовићу. — Вашу прву карту примио сам. Јављајте се чешће. Да ли сте добили сто педесет круна што сам вам послао. Како су сви код куће? Како је мој син, пошаљите ми његову слику. Све вас поздравља Милован.

— Давид Марковић, књиговођа из Јагодине, извештава своје да је жив и здрав. Пошта 60.

ВЕЗУВИО

ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА
са везувске лаве
— КЉУЧА КРВ КО ЛАВА —
ЦРНО И БЕЛО

у бурењима и на крчму, у ма-
сивну Ираклијева улица бр. 7—
сокачња.

Дрогерија Гуслар

Стовариште

израђеног дувана, цигара
и цигарета

J. БАСТОС

Чист Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој по-
штованој војној клијентели да
је француска чувена кућа J. Ба-
стос отворила стовариште ци-
гара и цигарета у белви паке-
тима, чиста Хава, нарочито
за господу сферице, као и у
плавни и ружичастим пакетима.

Стовариште се налази у ули-
ци Победе (Ника) Бр. 39.

Продаја искључиво само за
војнике савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно.
7—30

Атинска Банка

има част известити публику, о-
фцире и војнике, као и српске
избеглице да је отворила једну
ФИЛИЈАЛУ

у једну улицу која чини угао са
„Гриком Народном Банком“, а
према улици Венизелос.

По споразуму са Министар-
ством Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
пешачке новца њиховим поро-
дима у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици у свим
француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и
издеке банкарске операције:

Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних па-
пирова, валоте за исплате у свима
варошима Грчке, Европе и пре-
коморских земља; берзанске ва-
лоте и исплате купона итд.

Сем тога, по наредбу „Српског
Црвеног Крста“ примала је на
себе депоновање новчаних при-
носа која су му намењена.

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње
болести. — Управник болни-
це за заразне болести

Прими сваког дана од 11—12
часова и од 5—6 по подне у фран-
цуској амбасади ул. Франк бр. 35
— у згради француске болнице
— а од 2—4 по подне у својој
стану улица престола, наслед-
ника Борја бр. 35 — уредно
у са булеваром краља Констан-
тина

Петкожио убривавање Нео-
калгарана као и новог фран-
цуског препарата „Galy“ про-
већу свифлиса. 27—

A-Р АЛБЕРТ ГАТЕЊО

ЗУБНИ ХИРУРГ
Дипломираног од Медицинског
Факултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.

Савремено лечи уста и врши
аве модерне зубне радове за
3—4 дана.

18-то годишње искуство
34 ул. Венизелос, 147 ул. Ег-
натија. 65—

ЧЕЗЕ

На продају једне чезе
са два точка, четири се-
дишта, кошом, једним
коњем старим 6 година.

За обавештења може
се обратити: »Мустафа
Хан, улица Егнатија бр.
77, сваког дана између
8 и 9 сати пре подне.
3—10

Нова Књижара МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Алексадр 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларских потреба. Про-
даја антро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.
Цене најмереније. 47— —2

Најбоље и најкусније су

Улица Франк 31 47— —2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	Два. 1.—
„ Глубеа	„ 0-80
„ Јаки	„ 0-65
„ Афрос	„ 0-50

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце администра-
цију, адвокате, нотаре — шпартана и
нешпартана. Овртни у једној ула хартија.

ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампање књига и
новина, бела и у боји, разне квалитете.

ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих квалитета, велики-
не и брзе, за лакиа и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЋА КОВО

СПРОЂУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутија
и за повез књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штампање по-
сетница у вредно лепим мустрама.

МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ,
СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксилени.

ПЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ. 4—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ
најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ кинеск „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—80
116—

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ЈЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу
и даме, за г. г. пешадјске и коњичке офицаре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских паде-а од плиша, штофа и т. д.
најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике ширине
од шевиота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 33—

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Помамантерије, чарџа, бижутерије, мерица, чипаки, панталон-
платна, мушета. Париских артикала, женске
конфекције, гвождарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на којој до бископа „Пате“ (средњег).

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштоменим
упутницама у свима монетама.

Уз сваку пошталну треба нам јавити тачну адресу коме-
мина новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 49 — УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложб-
у Филадельфија.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито »Мародато« и ДУВАН ЗА ДУДЕ. 49—90

Један од најудобнијих и најзанмљивијих варијета-а
у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на којој, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран од много занимљивих та-
чак. Сада је просторна и одлично осветљена.

Пиња су од најбољих француских и енглеских ма-
рава. Оркестар одличан.

После варијетеа кабаре

зато сви у „ГЕТЕ“

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИЕЛА И С. СКАТЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и култантно радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по. дивном
курсу. 71—